

KRALICA

MÉRA V

BOSNIJI

STR. 3

PRAUŠKA

INO PIKNIK

STR. 4

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 4. junija 2009 ☼ Leto XIX, št. 23

Šolsko leto v Porabju se izteka...

21. maja popoldne je v Monoštru potekalo zadnje strokovno spopolnjevanje za porabske pedagoške delavce v iztekajočem se šolskem letu, pred srečanjem pa se je sestala Krovna šolska komisija, ki je na pogovor povabila vzgojiteljico-asistentko Gabrielo Marič, sicer zaposleno v Vrtcu Murska Sobota, v šolskem letu 2008/09 pa je svoje delo opravljala v porabskih narodnostnih vrtcih, in sicer po en dan v tednu v vsakem. Maričeva je spregovorila o svojih izkušnjah s porabskimi malčki in vzgojiteljicami. Ocenila je, da je njena prisotnost v vrtcih tako pri vzgojiteljicah kot pri malčkih in njihovih starših bila pozitivno sprejeta, sama se je skušala maksimalno truditi in premoščati jezikovne prepreke, vendar jo v bodoče čakajo novi izzivi, zato v novem šolskem letu naj ne bi več opravljala tega dela. Tudi porabske slovenske vzgojiteljice so celodnevno prisotnost vzgojiteljice iz Slovenije ocenile kot zelo pozitivno, poudarile so, da so se veliko novega naučile one same kot tudi malčki, zato bi želele, da se projekt vzgojiteljice-asistentke v porabskih vrtcih nadaljuje. Avtorica tega zapisa sem prav tako obljubila pomoč pri iskanju novih rešitev in – po zadnjih informacijah – so rešitve že na obzoru, prav tako dobre in pozitivne za porabske vrtce.

Zadnje izpopolnjevanje porabskih učiteljev in vzgojiteljic v šolskem letu 2008/2009

Strokovnega srečanja na temo Dialog kot oblika učenja slovenščine kot drugega jezika v porabskih šolah se je udeležilo 18 učiteljev in vzgojiteljic. Po uvodnem teoretičnem delu smo se posvetili predvsem praktičnim napotkom za poučevanje slovenščine kot materinščine staršev, se malo preizkusili v delavnicah, udeleženci pa so prinesli tudi svoja zanimiva besedila in mi čez poletje dali domačo nalogo, da leta lektorsko olupšam, malo uredim in iz njih pripravim didaktični pripomoček za pouk, predvsem za govorne vaje v razredu. Ob koncu srečanja smo se

pogovorili še o dejavnostih, ki učence in učitelje čakajo – poleg zaključevanja ocen in delitve spričeval – še do konca šolskega leta in vse do časa počitnic. Vse navedene dejavnosti vsebinsko in delno organizacijsko pripravljam avtorica tega zapisa, financira pa slovensko šolsko ministrstvo. Monoštrski srednješolci, ki se učijo slovenščino, so skupaj s svojimi učitelji (36 dijakov in 4 učitelji) bili 2. in 3. junija na strokovni ekskurziji v Slovenijo, in sicer na Gorenjskem. Še pred tem, 29. maja, so se na strokovno srečanje in spoznavanje dvojezičnega strokovnega dela v Dvojezični vrtec Lendava podale

vzgojiteljice iz vrtca Monošter in Slovenska ves.

V sredini junija se bo najprej zaključilo šolsko leto, a učiteljem predvsem slovenskega jezika še ne bomo privoščili počitnic, čeprav je oditi na seminar v Slovenijo, letos na Bled, skoraj enako, kot oditi na lepe počitnice. Na seminar, ki bo potekal od 22. do 26. junija, je letos prijavljenih 13 udeležencev, kar je lepa številka, posebej če pomislimo, da le ena udeleženka ni neposredno iz pedagoških vrst. Obljubljam pester in zanimiv program, mnogo novih idej in novih doživetij, pa tudi lepih srečanj z dragimi prijatelji.

O prelepih počitnicah, in sicer jezikovnih, pa govorimo, ko omenimo julij in Piran, kamor se bo od 9. do 16. julija odpravilo kar 48 udeležencev, učencev in učiteljev spremljevalcev iz porabskih šol, seveda pa ne bodo manjkali učiteljica Anita in njeni krasni učenci iz Mačkovcev. To bodo že 3. naše jezikovne počitnice na Osnovni šoli Cirila Kosmača v Piranu. Letošnji program želimo premakniti vsaj dva ali tri popoldneve malo v stran od obale, saj k primorskemu vzdušju spadajo tudi zanimivosti v notranjosti Istre in na Krasu. Seveda pa se bo veliko govorilo, pelo, igralo, plavalo in še kaj. In ker so to slovenske jezikovne počitnice, bo pogovorni jezik zgolj in samo slovenščina!

Šolsko leto se torej izteka in po kratkih dveh počitniških mesecih bo na obzoru novo, šolsko leto 2009/10. Četrto-, peto- in šestošolci v osnovnih šolah ga bodo – upajmo – začeli z novimi učbeniki za slovenščino, v monoštrski prvi razred pa bo sedlo 9 prvošolčkov, ki bodo imeli narodnostni pouk slovenščine. O tem, za Porabske Slovence velikem dogodku pa bom kakšno zapisala v eni prihodnjih števil. Zdaj pa vsem skupaj – veliko lepega in dobrega v počitnicah, ki so pred vrati!

Valerija Perger

Manjšine končno v parlamentu?

Ustanovljen Forum narodnih in etničnih manjšin na Madžarskem

13. maja ob 13. uri je 13 predsednikov državnih manjšinskih samouprav podpisalo Statut *Foruma narodnih in etničnih manjšin na Madžarskem*. Do ustanovitve posvetovalnega telesa manjšin v madžarskem parlamentu je prišlo na pobudo predsednice parlamenta Katalin Szili.

Madžarski parlament že 16 let ne izpolnjuje obveznosti do manjšin, ki izhaja tako iz Ustave R Madžarske, kakor tudi iz leta 1993 sprejetega manjšinskega zakona, manjšine na Madžarskem namreč še zmeraj nimajo svojih poslancev v državnem zboru. V 68. členu madžarske ustave je zapisano, da so narodne in etnične manjšine nosilke oblasti ljudstva: so državnotvorni elementi, R Madžarska jim zagotavlja zaščito, kolektivno udeležbo v javnem življenju, ohranjanje lastne kulture, uporabo lastnega jezika, izobraževanje v maternem jeziku, pravico do uporabe lastnega imena in priimka v mater-

nem jeziku. V tem členu piše tudi, da zakoni R Madžarske zagotavljajo manjšinsko zastopstvo, ki je točneje opre-

Stalni člani Foruma s predsednico parlamenta Katalin Szili

ljeno v manjšinskem zakonu. V tem duhu je sestavljen tudi uvod omenjenega statuta, v katerem jasno piše, da Forum ne nadomešča oz. ne substituirajo pravice narodnih in etničnih manjšin do neposrednega zastopstva v parlamentu, ki je zapisana v Ustavem zakonu R Madžarske.

Namen Foruma je – tako piše

v njegovem statutu – da do uresničitve neposrednega parlamentarnega zastopstva manjšin zagotovi redno in

uspešnejše sodelovanje med parlamentarnimi strankami, odbori in komisijami ter državnimi samoupravami manjšin. Delovanje Foruma omogoča neposredni dialog v procesu sprejemanja zakonodaje. Predsednik Foruma je vsakokratni predsednik parlamenta, podpredsednika pa dva zastopnika državnih

samouprav, podpredsednika se zamenjata vsakih šest mesecev. Člani foruma z glasovalno pravico so predsedniki državnih samouprav (13 oseb) in predstavniki parlamentarnih strank, ki jih delegirajo stranke. Člani Foruma s posvetovalno pravico so predsedniki pristojnih parlamentarnih komisij (Komisija za človekove, manjšinske in verske pravice, Komisija za šolstvo in znanost, Komisija za kulturo in medije, Komisija za zunanje zadeve in zamejske Madžare, Komisija za lokalno samoupravo, Komisija za proračun in računsko sodišče, Komisija za gospodarstvo in informatiko) in predsedniki priložnostnih ali ad hoc komisij, ki jih ustanovi Forum. Stalni povabljeni so parlamentarni poslanci, ki se priznavajo za pripadnike določenih manjšin, varuh manjšinskih pravic in minister (njegov pooblaščenec), odgovoren za manjšinska vprašanja. Forum lahko o te-

mah, ki so povezane z manjšinami, daje predloge, priporočila, zavzema stališča in izda izjave. Člani foruma se lahko kot povabljeni udeležujejo sej parlamentarnih komisij, ki so našteje v statutu.

Finančna sredstva za delovanje Foruma se zagotovijo iz proračunske postavke madžarskega parlamenta. Forum sprejema svoje dokumente s konsenzom.

Prva seja Foruma narodnih in etničnih manjšin v madžarskem parlamentu bo 5. junija.

Odgovor na vprašanje, ki smo ga postavili v naslovu članka *»Manjšine končno v parlamentu?«*, je pritrdilen in odklonilen. Predstavniki manjšin bodo torej odslej pogosteje v parlamentu, toda ne kot redni poslanci, temveč le kot člani posvetovalnega telesa, torej brez pravice odločanja. Dolg madžarskega parlamenta torej še naprej ostaja.

Marijana Sukič

Usposabljanje porabskih sadjarjev se bo nadaljevalo

Strokovno usposabljanje porabskih sadjarjev, ki ga je lani izvedel Kmetijsko-gozdarski zavod Maribor, bo potekalo tudi letos. V zvezi s pripravo glede nadaljevanja projekta *»Izobraževanje porabskih sadjarjev«* je bilo 26. maja strokovno srečanje v Slovenskem kulturnem in informativnem centru. Projekt je izrednega pomena na področju sadjarstva v Porabju in je del razvojne strategije za območja, kjer živi slovenska manjšina na Madžarskem. Na razgovoru so sodelovali državni sekretar na Ministrstvu RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Vladimir Čeligoj, generalni konzul RS v Monoštru mag. Drago Šiftar, direktor Kmetijsko-gozdarskega zavoda Maribor dr. Stane Klemenčič, vodja Razvojne agencije Slovenska krajina Andreja Kovač

in porabski sadjarji Karel Holec, Laci Holec, Alojz Hanžek in Šandor Labric.

Udeležence je pozdravila Andreja Kovač in predstavila navzoče porabske sadjarje, ki so se lansko leto v okviru izobraževanja že marsikaj naučili, zdaj pa želijo svoje znanje nadgrajevati oz. usposabljanje nadaljevati.

Državni sekretar Vladimir Čeligoj je povedal, da bosta izobraževanje in usposabljanje izvedena v enakem okviru kot lani. *»Kar zadeva sodelovanja za letos, se ministrstvo zavzema, da se stvari v Porabju razvijajo. Pripravljenost zavoda Maribor še naprej obstaja, da vodijo to usposabljanje na vaši strani. Ste zelo pridni in prizadevni, tako da morajo te stvari obroditi določene sadove,«* – je zatrdil.

O samem programu je spregovoril direktor zavoda dr. Klemenčič, ki je ugotavljal, da ker je težava predvsem s samo realizacijo prodaje, bo treba vse več razmišljati tudi o načinu priprave sadja za prodajo, predvsem v smislu predelave teh produktov, se pravi predelave jabolk v kis, jabolčni sok, sadno žganje itd. Direktor je porabske sadjarje tudi povabil na kmetijski sejem v Gornjo Radgono, kjer jih bodo vodili strokovnjaki, ki poznajo stroje, škropilnice, tehnologijo. Kot je dejal, je vse odvisno od finančne konstrukcije, če bo na koncu ostalo še časa in pa seveda sredstev, bodo porabski sadjarji lahko šli tudi na strokovni izlet k sosedom na Južno Tirolsko, v Italijo ali na Hrvaško. Se pravi vse je odvisno od višine sredstev, ki so na razpo-

lago in temu primerno je treba prirejati število aktivnosti.

»Sodelovanje ste čudovito speljali in želim temu projektu takšno ali pa še boljšo usodo. Vidim ekipo, in mislim, da slabše ne more biti. Sem zelo vesel, da se stvar speljuje in dobiva tudi nek nov zalet,« – je ugotavljal generalni konzul Drago Šiftar, ki je dosedanje sodelovanje ocenil zelo pozitivno.

Vodja razvojne agencije Slovenska krajina Andreja Kovač je dala pobudo za čezmejni projekt Slovenija – Madžarska, kjer naj bi bil vodilni partner Kmetijska zbornica, Razvojna agencija pa bi kot partner, zagotovila stroje za porabske sadjarje, ki jih bo zavod svetoval. Pobudo sta tako državni sekretar kot direktor zavoda pozdravila in podprla.

V nadaljevanju so sledila vprašanja sadjarjev, ki so jih zanimali predvsem možnosti prodaje in zamenjava intenzivnih sort za stare, t. i. travniške sorte. V zvezi s prodajo so dobili odgovor, da bi bilo treba imeti trgovca, ki se vsakodnevno s tem ukvarja. Kar se tiče starih sadnih sort, se seveda danes vse več razmišlja o bistveno bolj zdravi pridelavi sadja in predvsem intenzivne sadne sorte so tiste, ki zahtevajo visoko nego. Zato je tendenca razvoja k starim sortam, ki so bolj odporne – je bil odgovor. Razprava se je nadaljevala na delovnem kosilu, po katerem so se udeleženci srečanja podali na ogled terena, in sicer so si na Gornjem Seniku ogledali novi sadovnjak Šandorja Labrica.

Nikoletta Vajda

Kralica méra v Bosniji

Do 24. junija 1981 se je v malo vesnici Međugorje v Bosniji nika dosta nej zgodilo. Den se je začno, kak vsigder do tistoga mau. Na poštijaj je dosta praja bilau, bila je ica, što je leko, je odišo v senco. Tisti den je šest mlajšov na brgej

Mér aj baude med Bogaum in človekom, mér aj baude med lidami.« Prpovejst od mlajšov je brz poznana gratala, audalič so prišli gledat čüdo. Prišli so pa policajge tö, mlajše so poslali k psihiatri. Dühovnika,

Prauškárom so zozidali veuko cerkev

Crnica svoje birke paslo, gda so kauli šeste vöre zadvečerka videli žensko, štera je stala v veukoj svejklosti. Mlajši, šteri so bili stari od petnajset do sedemnajset lejt, so se prestrašili pa domau zbejžali. Vözraščeni so jim nej steli dati valati. Dali so tanač, če žensko znauvič vidijo, aj go polegėjo s svečanov vodaup.

šteri je pomagó mlajšam, so vauzo zaprli, depa vöra lidi je vsigder bole krepka bila. V zadnji osemdvajsti lejtaj je mali varaš gorziskalo dvajsti milijonov prauškarov, ka bi odišli gor na brejg, gde je Marija oprvin pozvala lidi za mér. Gestejo takši, šteri bausi odijo po kamlastoj pauti. Pri-dejo Taljani, Slovacke, Čehi,

Na tom brgej se je oprvin prikazala Marija

Če je šké Šatan v sküšavanje pelati, te od vodé taminé. Gda se je drügi den ženska pá prikazala, so ranč tak naredli, depa una se je samo smedjala, ka je bila sama Devica Marija. Tretji den je pá prišla, bila je naravnana v črno, pa je samo telko pravla: »Mér, mér, mér.

Nemci, Vaugri pa največ Rovatov. Ništerni se podajo na paut pejški, paut od Pécsa trpi na priliko edenajset dni. Glas Marije ma eške vekšo mauč, če vejmo, ka se je djenau deset lejt po prvom prikazanji začnila bojna v nekešnji Jugoslaviji.

Če bi se Devica Marija samo gnauk skazala, bi nej dojšlo za takšo slavo Međugorja. Odebrani pravijo, ka se čüdo ponavlja. Od mlajšov, šteri so od leta 1981 že gorzrasli, trgé pravijo, ka se vsikši den srečajo z Marijov. Ostali samo gnauk na leto, ka so že spoznali deset skrivnosti, štere je Devica obečala. Vicka, Ivan in Marija poznajo je že devet, ne vej se pa, gda do deseto spoznali.

25. v vsikšom mejseci pride dosta prauškarov, turistov v Međugorje, ka tisti den pošle Marija glas cejlomi svejti, prejk domanje ženske Marije Pavlovič. Té sporočila (üzenetek) dojspišejo, zberejo pa je dojobrnéjo na priliko na vogrski pa na slovenski gezik tö. Gnauk je Marija na priliko pravla, ka aj vsi pomagajo malim mlajšom, ka aj bi prišli na paut do Boga. Sporočila so oprvin samo prauškarom prejkдали, od leta 1997 pa od-daja »Radio méra« 24 vör na den vörski program. Toga leko poslušalci čüjejo prejk radiona, satelita ali na interneti. Radio dobi pomauč od »Informativnoga centra méra«, šteri je med bojnov v Jugoslaviji raztalo skoro 5 gezero kamionov pomoči po cejlom rosagi. Nejso gledali vöre pa narodnosti, samo tau, ka so lidgé lačni bili. Radio se je oprvin čüu samo blüzi Međugorja, gnes se čüje program v rovačkom geziki po cejlom svejti. Molitve tolmačivajo, včasi na vogrski pa slovenski gezik tö. Radiona ne poslušajo samo katoličange, liki pravoslavci pa muslimani tö.

Voditeli Matere cerkve ne mislijo vsi gnako od Međugorja. V devetdeseti lejtaj so njeni čednjaki prejkpoglednili varaš, pa so nika nadnaravnoga (természetfeletti) nej najšli. Veseli pa so, ka majo prauškarge, šteri dejo v Međugorje, bole krepko vöro. Svetoga Očo so tö pozvali, aj pride, depa gda je biu v Sarajevo-

ni, je nej prišo na kraj čüdni prikazanj Marije. Pravijo, ka so ga eške gnauk pitali, gda je prišo s fligarom, če odide v prauškarski varaš. Papa je samo telko pravo: »Međugorje, Međugorje...«

Inda je mejla ves Međugorje petstau lidi, do gnes je grato varaš s 3.000 lidami. Pred dvajstimi lejtami eške nej bi-

rovačke kune, vej je pa varaš 20 kilomejterov od rovačke grajnec. Vseposedik odavajo suvenire, več gezero kejpcev od Marije, raužni vencov, glažov s svečanov vodaup pa lančecov ponüjajo. Dosta lidi si küpi palce, ka bi leko ležej gori na brejg prišli. Čedni bautške palce odajo, gda pa se prauškar povrné s poti, je šen-

Mlajši iz Međugorja, šteri eške gnes vidijo Marijo

lau patanski poštij, telefona pa elektrike. Gnes so vseposedik nauvi rami pa hoteli, v šteraj leko spi 15.000 gostov. Zozidali so sploy veuko cerkev, v šteroj bi mele mesto tri indašnje vesnice. Cejli varaš je zozidani tak, ka aj bi vse slüžilo turistom. Zvün domanj penez (konvertibilne marke), vzemejo eurone, pa eške bole

ki nazajvzemejo. »Aj ne pride na kvar, aj pomaga drüjim prauškarom tö,« - pravijo. Prauška v Međugorje je leko lejpa tistim tö, šteri eške ali več ne vörjejo v čüde. Za vörnega človeka pa vsigder vala pozvanje Device Marije, Kralice méra.

-dm-

Javni sklad R Slovenije za kulturo v Lendavi je s Kulturnim društvom Črenšovci 24. majuša pripravo Srečanje ljudski pev-cov pa muzikantov v kulturnom daumi Črenšovci pod naslovom Pozdravljam te, cvetoči maj! Na reviji se je nota pokazalo štirinajset skupin, med njimi varaške ljudske pevke Slovenske zveze pod vodstvom Marije Rituper.

OD SLOVENIJE...

Amnesty International: Izbrisani in Romi

Na svojo 48-letnico obstoja je slovenska podružnica Amnesty International v Ljubljani predstavila svoje letno poročilo o kršenju človekovih pravic. Slovenija je v poročilu ponovno omenjena zaradi problematike izbrisanih. »Zaradi izbrisa so bili številni stalni prebivalci prisilno izgnani iz Slovenije. Številni drugi so izgubili službe, niso imeli dostopa do izobrazbe in pravice do polne zdravstvene oskrbe«. Kot je dejala direktorica slovenskega oddelka Nataša Posel, so s spremembami, ki jih je napovedala notranja ministrica Katarina Kresal, zadovoljni, zdaj pa pričakujejo, kako se bo to obneslo v praksi. Tudi druga omemba Slovenije izhaja iz rubrike »diskriminacija«, in sicer zaradi neizvedbe »neodvisne in temeljite evalvacije Bršljinskega modela, ki naj bi učencem, ki potrebujejo dodatno pomoč, omogočal, da nadoknadijo izgubljeno in se vrnejo k običajnemu pouku.« Po mnenju Amnestyja bi namreč model kljub drugače izraženemu namenu vodil k segregaciji, »saj so bili nekateri ločeni razredi v preteklosti sestavljeni le iz romskih otrok«.

Oglaševalska kampanja razburila Hrvate

Slovenska turistična organizacija (STO) je v Srbiji izvedla oglaševalsko kampanjo, ki je precej razburila Hrvate. Od aprila v Beogradu visijo plakati z vabilom na preživljanje poletnih počitnic na slovenski obali, na njih pa piše »Najbližje evropsko morje«. Kot je pojasnil direktor STO-ja Dimitrij Piciga, to drži, saj je po izračunih vožnja iz Beograda do slovenske obale za osem minut krajša kot do grške. A istočasno so v Beogradu plakate z vabili na njihovo obalo obesili tudi Hrvati, ki so jih slovenski plakati s takim reklamnim geslom očitno razburili. V nekaterih medijih so se namreč pojavili celo zapisi, da gre slovensko promocijo razumeti kot provokacijo zaradi zaustavitve pristopnih pogajanj Hrvaške z Evropsko unijo. »Kaj si Hrvati mislijo o tem, prepuščam njim«, na to odgovarja Piciga in dodaja, da je bil srbski odziv fenomenalen, na ta račun pa se je že začelo povečevati število rezervacij v slovenskih obmorskih letoviščih.

Prauška ino piknik

25. maju smo dobili slovenski penzionisti veliki dar od našoga društva pa od Slovenske zveze. Za dva autobusa ladi se je zglasilo, ka bi radi šli v Slovenijo na prauško (romanje), vej je pa majuš mešec blajžene Device Marije. Častili smo jo s molitvami pa pesmimi.

so nej spūštjani, tau pa prej zatok, ka so okna visko, pa je sunce ne doseigne. Na Staroj Gori smo si ešče pogledali mlin na veter (szélmalom), inda so tam mleli sildje, zdaj je pa samo za turiste. Po tistom smo se pelali v cerkev sv. Trojice v Slovenskij Gorica, tam smo meli sveto mešo, stero

slovenke söverne granice, za tau, ka naj bi Štajerska pa Maribor slovenska ostala. Dostavse smo vidli vöpostavleno, kak so indasvejta živeli, kakšno škir so nūcali. Tau je kumaj stau lejt nazaj, od tistoga mau so vsigdar bole moderne stvari naprej prišle. Dobro je, ka se takšne spominske sobe pa muzeji goradržijo, ka mladi na vidi, odkec smo prišli. Naš tretji postanek je bijo v Apa-

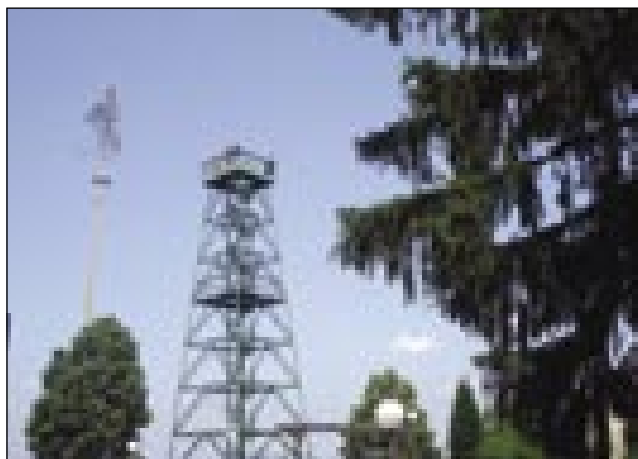
gora pride, ka zemelsko bogastvo miné. Do 15. vöre je držala naša prauška, sto je s srcom tam bijo, nej samo s pogledom, je bogati domau išo. Tam smo te slobaud vzeli od našoga voditela gospauda Kozara. Mi smo se pa odpelali prauti Sobote, od tam pa v Bakovce na obed, ka smo že vsi lačni bili. Čakali so nas z dobrim obedom, mislim, ka smo vsi zadovoljni bili. Prišo je fudaš tō, pa

Maistrova soba na Zavrhu

Rano smo od daumi šli, ka smo meli dosta programov. V Murskoj Soboti smo goravzeli gospauda župnika Lojzeta Kozara, oni so nas vodili. Najoporvin smo si poglednili cerkev sv. Dūha na Stari Gori pri Vidmi ob Ščavnici

je darūvo gospaud Lojze Kozar. Smo spejvali slovenske svete pesmi, kak se je šikalo, dosta nas je bilau pri prečiščavanji tō. Na konci meše je frančiškanski barat pripovejdo o cerkvi. Pred oltarom stoji eden Marijini kip,

Razgledni stolp na Zavrhu

ci. Kaplan Boštjan Ošlaj je nam tapravo zgodovino cerkve. Stara cerkev je bila zozidana 1709. leta, bila je 27 mejterov duga, zozidali so jo v baročnom štiluši. Obnovili so jo leta 1890. Znautra je čudovitno lejpa kak vsakša cerkev v Sloveniji. Par stau lejt nazaj je tō dosta čednoga pa flajsnoga lūstva bilau, ka so znali takšno lepoto napraviti. Kejpi po takši dugi lejtaj svojo farbo držijo, kak če bi je par lejt nazaj farbali. Nika

tak velki kak človek. Biu je z rautapravo zgodovino cerkve. Stara cerkev je bila zozidana 1709. leta, bila je 27 mejterov duga, zozidali so jo v baročnom štiluši. Obnovili so jo leta 1890. Znautra je čudovitno lejpa kak vsakša cerkev v Sloveniji. Par stau lejt nazaj je tō dosta čednoga pa flajsnoga lūstva bilau, ka so znali takšno lepoto napraviti. Kejpi po takši dugi lejtaj svojo farbo držijo, kak če bi je par lejt nazaj farbali. Nika

V cerkvi v Apačaj

čaj, gde smo si poglednili cerkev Marije Vnebovzete. Kak vsikša druga v Sloveniji ta je tō tak lejpa, ka gda človek takšno lepoto vidi, pa je nej samo z očami tam, liki s srcaum tō, ma po tešla vse mraz leti. Župnik Janez Ferencek je nam oznanūjo vse o cerkvi. Na prejdnoj oltari je velki kejpi o vnebovzetji Marije, zenkraj je pa velko razpetje. Slovenci svoje

gda je začno igrati, steri so ešče mlajši pa so volau meli, so plesali pa spejvali. Vsi smo dobro volau meli, vse je gladko (simán) šlau, tak ka je nikši mestejk nej bijo. Od pau pete do pau ausme smo vkūp bili, smo se veselili. Radi smo bili, ka nam je Baug takši lejpi den dau. Moramo se zavaliti vsem v Sloveniji pa doma, steri so se za nas

V muzeji na Stari Gori pri Vidmu ob Ščavnici

cerkvi vredi majo, čiste so. Zna-jo, ka je tau velka vrejdnost od Boga, če rejsan gnesden vsigdar menje ladi ojdi v cerkev, mladina misli, ka leko žive brezi Boga. Gda pa pride cajt, vsakši človek

trūdili, najbolje gospaudi Kozari za mešo, Klari Fodor za organiziranje, Veri Gašpar pa za tau, ka je tak lepau molila pa spejvala z nami ešče domau po pauti tō. Baugi hvala za lejpi den.

Ema Sukič

Nova veleposlanica RS na Madžarskem

27. maja, ob priliki predaje poverilnih pisem, je nova veleposlanica Republike Slovenije v Budimpešti Darja Bavdaž Kuret priredila sprejem, na katerega je povabila tudi predstavnike Porabskih Slovencev oz. Slovencev v Budimpešti. Veleposlanica bo 2. junija, ob obisku ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjana Žekša, obiskala tudi Porabje. Več o tem v naslednji številki.

III. srečanje folklornih skupin

17. maja, v nedeljo, se je velika dvorana v kulturnem domu v Števanovcih napolnila z gledalci. Slovenska manjšinska samouprava je organizirala III. srečanje slovenskih folklornih skupin. Kak predsednica sem pozdravila skupine in tudi vse navzoče. Pred tremi lejtami, gda smo si tau vözmislili, smo si takši plan napravili, ka mo tau srečanje vsakšo leto meli, dapa tak, ka vsakšo leto druge in druge skupine pozovemo, naj nam pokažejo lejpe slovenske plesse. Naš cilj je, da pomagamo pri ohranjanju plesov, folklornoga izročila. Na letošnjo srečanje smo pozvali štiri skupine, škoda, ka je mlašeča folklorna skupina iz Beltinec nej mogla priti.

Odrasla folklorna skupina iz Beltinec je dvakrat nastopila pa navdušila gledalce, steri so ji dosta ploskali. Trno flajsi ni so bili na odri naši mali plesalci iz Števanovec, šaularge naše šaule. Gledalci so leko vidli sakalovsko folklorno skupino tö, že drugič pri nas.

Hvala lejpa vsem skupinam, njnim mentorom in muzikantom za nastop in za lejpi zadvečerek. Trno nas veselili, da se je dvorana napunila. Gledalci so z veseljem in z dobro voljo odšli po končanom programi. Ništrni so mi povedali, da bi ešče dale gledali te lejpe slovenske plesse in poslušali glasbo. Obečala sem, če mo meli možnost, drugo leto mo pa organizirali tau srečanje.

Moram se zahvaliti za finančno pomoč Državni slovenski samoupravi, Javnomi skladi za narodne in etnične manjšine v Budimpešti, Uradi za Slovence v zamejstvu in Ljubljani in skupščini Železne županije.

Agica Holec
predsednica

V muzeju so začeli urejati novi depo

Prejšnji teden so v Muzeju Avgusta Pavla v Monoštru pospravljali skladišče in očistili ter restavrirali vsak ne-

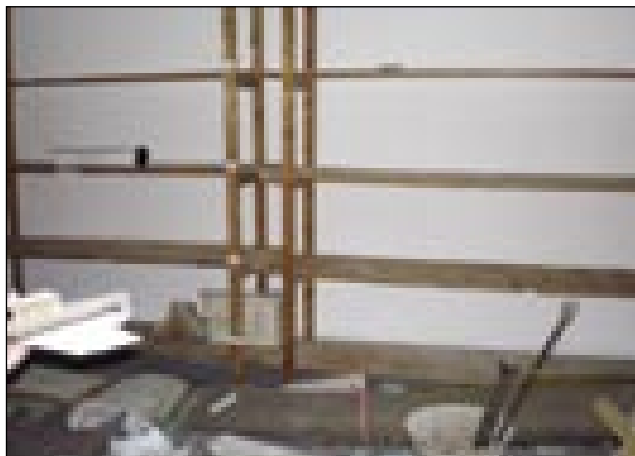
in v Evropi. Stavbo tovarne in vso opremo v njej so leta 2005 razglasili za kulturni spomenik. Direktorat muze-

Očiščeni so bili vsi nerazstavljeni eksponati muzeja

razstavljen eksponat. V dveh skladiščnih prostorih bodo namreč čez kratek čas odprli depo, ki bo na ogled obiskovalcem. V depolu bodo nove razstavne police, na katerih bodo eksponati razstavljeni in etiketirani v vitrinah. Za ureditev depoja, ki bo stala 2,6 milijona forintov, je muzej sredstva dobil prek natečaja.

jev želi spomine te industrije ohraniti in jih predstaviti širšemu občinstvu. Za ta namen bi bilo treba pridobiti unijska sredstva, da bi lahko kupili stavbo in pripravili stalno razstavo. Če nakup stavbe ne bo možen, bo treba iskati kakšen drug način za odprtje razstave. Direktor direktorata dr. Zoltán Nagy je

Skladišče, ki bo potem na ogled tudi za obiskovalce, bo prenovljeno s pomočjo sredstev, pridobljenih na natečaju

ja. Vodja muzeja Marija Kozar računa, da bo slavnostno odprtje depoja ob koncu meseca junija.

Direktorat železnožupanijskih muzejev načrtuje še en velik projekt, in sicer da bi v tovarni kos v Monoštru, ki so jo zaprli leta 2001, oblikovali industrijski muzej. Svetovno znana tovarna je bila edinstvena na Madžarskem

povedal, da se bo v kratkem srečal z županom Monoštra Tiborjem Viniczayjem in se z njim pogovarjal o možnostih oblikovanja muzeja. Preučil se bo tudi urbanistični načrt mesta Monošter, ki se dotika tudi stavbe nekdanje tovarne kos. Ali se bo stalna razstava lahko uresničila, bo znano predvidoma čez mesec dni.

Nikoletta Vajda

... DO MADŽARSKE

V novih potnih listih tudi prstni odtis

Zaradi zlorabe oz. ponarejanja potnih listov bodo potni listi, izdani od 28. junija naprej, vsebovali tudi prstni odtis kazalca lastnika potnega lista. Že prej izdani potni listi bodo veljali do poteka veljavnosti. Vlada je o tem odločila prejšnji teden na podlagi sklepa madžarskega parlamenta iz leta 2006, ki odreja uvedbo t. i. biometričnega potnega lista. Na podlagi sklepa parlamenta so potni listi, ki so bili izdani po 29. avgustu 2006, rdeče barve (prejšnji so bili modre) in vsebujejo čip z digitalno sliko lastnika kot primarnim biometričnim podatkom ter ostalimi podatki. Na čipu najnovejših potnih listov pa bo tudi prstni odtis lastnika, kar naj bi prinašalo večjo varnost pri uporabi tega dokumenta.

Rezultati drugega kroga namenskega natečaja

Kuratorij javnega sklada za narodne in etnične manjšine je namenski natečaj Kulturno in versko življenje v maternem jeziku razpisal v dveh krogih, v prvi krog so spadale dejavnosti od 1. januarja do 30. junija 2009, v drugi krog pa dejavnosti od 1. julija do 31. decembra 2009.

V drugem krogu so dobile slovenske organizacije naslednje podpore: Zveza Slovencev na Madžarskem za srečanje slovenskih gledaliških skupin 100 tisoč, za Porabske dneve 300 tisoč; Slovenska samouprava 18. okrožja v Budimpešti za slovenski kulturni večer 80 tisoč; Slovensko društvo v Budimpešti za potne stroške za Porabske dneve 50 tisoč, za romanje v Slovenijo 120 tisoč; Slovenska samouprava Dolnji Senik za božično prireditev 100 tisoč; Slovenska samouprava Monošter-Slovenska ves za romanje v Slovenijo 94 tisoč; Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci za postavitev obcestnega križa 81.700, za srečanje s Slovenci iz Mosonmagyaróvára 100 tisoč; Slovenska samouprava Andovci za vaški dan 100 tisoč; Društvo porabskih slovenskih upokojencev za zdravstveno zaščito ostarelih 60 tisoč; Slovenska samouprava Sakalovci za romanje v Slovenijo 100 tisoč; Slovenska samouprava Števanovci za romanje v Slovenijo 90 tisoč forintov.

Manjšinci po varašaj

Madžari iz Murske Sobote pa Slovenci v Sombotelu so se začnili padašivati pred štirimi lejtami, leta 2005 so člani Madžarskoga društva

je 27 hektarov. Prejk njaga teče potok Gyöngyös, najdemo pa leko tri malo vekša jezera (tavak) tő. Prve drejve je na svojoj zemlej posado

venskoga društva so se gostje srečali – kak vsigder do zdaj – v Škanzeni pri slovenskoj iži. Gda so se poklonili pa malo zdenili, se je začno program. Na lejpo okinčani oder so se postavile pesmarce madžarskoga društva. Že štiri leta spejvajo vküper vogrske pesmi iz Prekmurja pa z drügi talov Vogrske. V zbori je je prva več bilau, gnes spejva šest žensk, v repertoar so si odebrale zvekšoga deklinške pesmi. Skupino vodi pa go nutvči *Ilona Gal*, njina najvejša žalost je tau, ka ne morejo mlade cüjdobiti. Gda se v Soboti srečajo ali sedijo na busi, vsikder začnejo spejvati, pa nej samo ljudske pesmi. Na konci svojoga programa so pesmarce eške edno slovensko nauto tő zaspejvale.

Domanje pesmarce, *Sombotelške spominčice*, so se tő s programom pripravile. Na srejdji pa so enjale spejvati, ka bi se z navzaučimi spominale na pokojno *Ello Pivar*,

njinoga društva nutpokazali ništerne od tej šeg v sombotelskom Škanzeni. Tam so eden film tő gordjemali o madžarskom gostüvanji. Na Ello Pivar so se na letošnjom srečanju spominali z njenimi rečami: »...*ka je smrt in ka*

boteu so s seuv pripelali en par vezenin (*hímzés*), štere so od januara napravili. En tau Vaugrov v Sloveniji žive v krajini Hetés, zatok so ženske zvezle hetiške motive tő. Ka se včasik na pamet vzeme, so farbe. V Hetési se

Hetiški motiv na prčeci

»Baráti Kör« oprvin prišli v Somboteu. Od tistoga mau se bejdvej drüštvi srečajo vsikšo leto, gnauk v Sloveniji, gnauk na Vogrskom.

Na letošnjom srečanju so si gostje oprvin poglednili center Sombotela. Videli so obnovleni Glavni trg (*Fő tér*), ižo, gde ma kancelaj Slovensko drüštvo v Sombotelu pa veuki namalani kejp na steni ednoga dvoriška, na šterom je nutpokazana cejla zgodovina varaša, o šteroj so od svoji vodičov gostje leko dosta čüli.

Na trgi je ranč te bila postavljena Vinska ves, gde se je leko koštavalo vino iz šestnajseti zamanic iz cejle Vogrske. Zvün toga je vsikši najgir človek leko probo eške palinke, reteše, mesau pa sir (sajt) tő. Mali rami so čakali žedne pa lačne do nedele večer, za nji so organizerali koncerte tő.

Autobus soboški Madžarov se je odpelo v Arboretum v Kámoni, šteri je inda ejkstra ves bila, gnes pa že sliši k Sombotelu. Inda so tam bili tranki pa mlake. Rejč arboretum pride iz dijačke rejči »arbor«, štera znamenüje »drejva«. V tom veukom gračenki je posajeni 2.500 fele drejv pa korin. Park je star več kak stau lejt, veuki

Mihály Saághy leta 1860, arboretum je napravo njegov sin István tresti lejt kesnej. V bojnski cajtaj je dosta drejv na nikoj prišlo, gnes najdemo zvekšoga baure pa takše drejve, štere vzimi ne zgibijo listke. Najbole erične rauže v parki so rododendroni, šteri so ranč cveli, gda so soboški

Pesmarce drüštva »Baráti kör«

Madžari v arboretumi bili. Veuka škoda, ka so male table, na šteraj je pisalo, gde kakšo drejvo pa raužo vidimo, že na nikoj prišlo. Etak se samo tak leko španceramo po parki, ka ne vejmo, ka vidimo. Arboretum je nej davnik daubo peneze, tak ka gvüšno nauve table napravijo. Prva, kak človek vődé s parka, si leko eške za dom rauže küpi.

S člani sombotelskoga slo-

štera je bila duga lejta predsednica soboškoga društva, pa začnili padaštvo s Sombotelčani. Od leta 1973 je bila novinarka pri Népüjsági, novinaj prekmurski Madžarov, od leta 1994 so go leko v Sombotelu tő čüli na radio ni MMR. Zgodovina, žitek pa šege prausni lidi v madžarski vesnicaj Prekmurja so go tő fejst brigali, dosta je o tem pisala. Lanjsko leto so člani

je žitek, gde se začne in gde se konča... *miseu na smrt je tau žitka ... če v svojom žitki mi tő nika cüjdejemok tistoma, ka smo erbali od starcov ... smo nej zaman živeli... vrejčno je bilau.* Sombotelške spominčice so v vogrskom geziki zaspejvale porabsko balado »Moj oča meu je sine tri«, vužgale so svejčo. Zbrano lüstvo je tak poslušalo pesem, ka je v tüüči stalo. Dosta lidi je djaukalo. Vüпали so, ka pesem in tija molitev pride do neba k Elli in *Jožeti Ternari*, šteri je več ranč tak nej med nami.

Kak je nauva predsednica Madžarskoga društva »Baráti kör« *Zsuzsanna Sečko* povödala, majo soboški Vaugri, šteri kauli 300 geste, svojo drüštvo že od leta 1990. Mlašeča lejta so že prej vözrasli. V tej lejtaj so čüvali svoj gezik pa svojo kulturo, tak tő, ka so pisatele iz Vogrske pa Prekmurja k sebi pozvali. Padašivajo se z drügimi drüštvi tő, depa se prej najbolje v Sombotelu čütijo. Gnes majo pevski zbor pa krožek ročni del (*kézimunka szakkör*), šteri je z delom začno letos januara. V Som-

nüca samo radeča, siva, pa bejla farba. Radeča je tő nika posebnoga, nej je bordo pa je nej roza – je povödala gospa Sečko. Delo opravljajo s pomočjav mentorice.

V tistom cajti, gda so se Sombotelčani pa Sobočani padašivali v Škanzeni, so tam eške dve drüge skupine tő bile. Mladi podje so se, naravnani v več stau lejt stare gvante, sablali pa z botami bili. Nej za istino, liki so se samo pripravljali na karneval. Pri ednom drügom rami pa je vse lepau okinčano bilau. Djenau v sedmoj vöri je po poštiji pripelala kočija, štera je mladoženca pa snejo pelala. Odlaučila sta se, ka ta svoj žitek v Škanzeni vküpzvezala.

Pomalek je kmica grtüvala, gda so sombotelski Slovenci pa soboški Madžari eške vküper spejvali. Daleč so se čüle fude, slovenske pa vogrske naute. Pri guči je ranč tak bilau: ništerni so se pogučavali slovenski, ništerni vogrski. Dva naroda sta se padašivala, dve manjšini iz dve veuki varašov.

-dm-

OTROŠKI

SRAKINO GNEJZDO SRAKE ČRNEMLAKE

Na starom oreji si je mlada sraka v luknji napravila gnezdo. Istina, ka je una mlada sraka gé, depa ranč tak vej kradnoti, kak tou delajo velke srake. Ja, kakšna sraka pa bi bila, če bi tou nej vedla delati, ka nej? Že od najbolje mladi noug go zovejo sraka Črnamlaka. Tou pa zato, ka se najraj drži tam pri Črni mlakaj. Kradne, kradne pa vseposedi, samo naj se njoj prilika pokaže. Tak kak tistoga dneva, gda je najšla...

KOTIČEK

SLEJDNJA MOUDA

Lidge si brodiyo, ka so si uni moudo (divat) vōz-brodili. Samo naj si brodiyo, depa tou je nika nej istina. Istina je tou, ka je pred lidami čūda drugi živih stvari živelo na zemli. Pa so prej že uni moudo gonili, steri ali stera je lepša, bole krepek ali krepka, eleganten ali elegantna. Dapa od vsej tej živi stvari so ftiči vōzbrodili moudo. Pa nej ranč vsi ftiči na toum svejti. Nej, sploj nej! Srake so tiste ftice, ka so prve začnole moudo tirati. Tak bar pravijo srake. Pa če une lažajo, po tejm je tou tō edno velko lažanje.

»Ka se pa lidge tak gornosijo, kak bi uni vōnajšli moudo?« se je v svojem gnejzdi nika zbrsavala edna nej najbolje mlada sraka. »Vsikša živa stvar na toum svejti vej pa pouni, ka smo tou srake vōnajšle, nej pa lidge, pa niške drugi nej.«

»Tou pa zato, ka smo srake vsigdar bile najbolje čedne od vsej drugi. Človek je eške na drejvi živo kak kakša opica, gda smo srake že vejdle, ka je tou mouda,« se je začnola gora gemati druga sraka.

»Zato pa smo tak lejpe, depa ge sam najbolje lejpa,« se je iz svojoga gnejzda zglasila sraka Čr-

namlaka.

Jaj, kakšo srakanje je nagnouk gratalo. Takšo raščanje, ka se je čūlo do Maloga blatnoga jezera pa do Triglava. Edna prejk druge se je začnola zdejrati, ka je una najlepša pa edna druga nej. Ja, tristou srak je vsikša za sebe najbolje na glas raščala, ka je una gé najlepša. Najbole na glas pa je srakala sraka Črnamlaka:

»Ge, ge, samo ge sam najlepša!!! Ge samo ge sam najbolje lejpo čedna,« se je od vsej njou najbolje čūlo pa so zato druge srake eške bole na glas raščale.

Gvūšno, ka so tou čūle druge srake tō. Pa so čūle pa razmejle, ka od koga srakajo. Zato se je vsikša za sebe začnola nazaj zdejrati: »Nej si ti, ge sam najlepša!!!«

Tak se je moudna revija pomalek čūla od Švedske pa vse do Indije, od Španije pa ta daleč do Sibirije. Vsikša sraka za sebe je raščala pa srakala, ka je una gé najlepša pa malo po tejm eške ka je gé najbolje lejpo čedna. Tou od lejpo čednoga si je vōzbrodila sraka Črnamlaka. Pa go je zato eške bole svadilo, ka druge srake takšo raščijo, ka se

je narodilo v njeni glavej. Zato si je vcejlak nika nouvoga zbrodila pa začnola najbolje na glas raščati: »Ge sam najbolje lagvo noura!!!«

Nagnouk so srake začnole edna prejk druge srakati: »Nej, nej si ti! Ge sam najbolje lagvo noura!!!«

»Ka se pa tak gora nosiš, ge sam najbolje lagvo noura!!!« se je čūlo vse vprejk.

Kuman nin za sedem vōr so srake gora prišle, ka so sploj raščale tak na glas. Pomalek so vcejlak tiūma gratale. Sraka Črnamlaka pa se je samo naraj smedjala, se je smedjala pa si kcuji brodila: »Na, tou je vcejlak nouva mouda. Tou smo si gvūšno nej srake vōzbrodile. Tou nouvo moudo smo srake prejk od lidi vzele. Uni so takši gé, ka se več sploj ne vejo poslušati. Pa tou tō, ka so takši gratali, ka dosta sumarij pa norij gora zemejo. Pa po tejm od toga najbolje za istino gučijo. Kak moje sestre srake, kak so raščale, ge sam najbolje lagvo noura.«

Ja, tak si je brodila sraka Črnamlaka, lidge pa naj povejo, če je tou istina gé ali pa nej.

Miki Roš

Malčki so se veselili gledališke predstave

27. maja je porabske malčke razveselila skupina učencev lutkovnega gledališča OŠ Mačkovci. Malčkom iz vrtecev Sakalovci, Slovenska ves in Monošter so osnovnošolci v kulturnem domu v Slovenski vesi predstavili dramatizacijo pravljice Ele Peroci z naslovom Muca Copatarica. Po predstavi so otroci skupaj zaigrali različne igrice in peli pesmi, ki jih vsi poznajo.

ALI STE VEDELI ...

ZAKAJ LAHKO PTICE SEDIJO NA DALJNOVODU IN PREŽIVIJO?

KADAR SE ŽOGA VRTI, ZAVIJA IZ SMERI.

Zaradi vrtenja žoga vrti zrak v svoji okolici, ki se zato ob enem delu žoge giblje hitreje, na nasprotnem delu pa počasneje. Žogo zanese na tisto stran, kjer je hitrost zraka večja.

Slovarček:

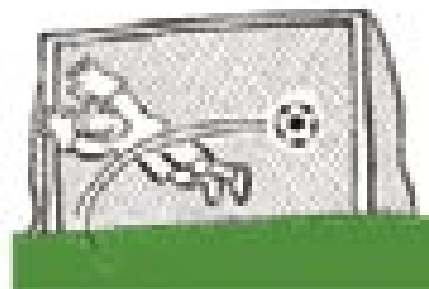
prosti strel – szabadrúgás

zavije – elkanyarodik

vrti se – forog

zanese – elsodor

(Vir: www.h-e.si)

MLAŠEČI

KAUT

PETEK, 05.06.2009, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 SREBRNOGRIVI KONJČI, RIS., 9.35 IZUMITELJICA, KRATKI FILM, 9.50 ENAJSTA ŠOLA, 10.25 JASNO IN GLASNO: POTOVANJA, 11.20 TO BO MOJ POKLIC: CVETLIČAR, 11.50 TO BO MOJ POKLIC: PODJETNIK, 12.20 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 KRVAVA LETA, IZR. DOK. SER., 14.05 DOKUMENTARNI FELJTON, 14.25 SLOVENSKI UTRINKI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 16.00 RISANKA, 16.10 IZ POPOTNE TORBE: ZVOK JE VSEPOVSOD, 16.25 DOGODIVŠČINE SARAH JANE, NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.25 POSEBNA PONUDBA, 17.45 TV POGLED, 17.50 DUHOVNI UTRIP, 18.05 UMKO, 18.40 LOJZEK, RIS., 18.45 ZAKAJ?, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, EUTRINKI, 19.55 VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT 2009, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 POLNOČNI KLUB, 0.10 DUHOVNI UTRIP, 0.30 INFOKANAL

PETEK, 05.06.2009, II. SPORED TVS
6.25 INFOKANAL, 6.55 TV PRODAJA, 7.25 GLASNIK, 7.50 UMETNI RAJ, 8.15 DR. TOMAŽ BREJČ: BESEDE IN SLIKE, SERGEJ KAPUS - ROJSTVO PLANETA II. (1994), 8.25 EVROPSKI MAGAZIN, 8.55 ČRNO BELI ČASI, 9.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 05.06.1991, 9.35 ŽOGARIJA, 10.05 TV PRODAJA, 10.35 CIRCOM REGIONAL: CESA 2008, 11.05 MINUTE ZA ..., 11.35 ŠTUDENTSKA, 12.00 V DOBRI DRUŽBI Z BLAŽEM, 13.00 TENIS ROLAND GARROS, 20.00 HOME, DOK. FILM, 21.35 OPERACIJA BEDAK, AM. FILM, 23.05 KAMATAKI, KAN. FILM, 0.55 GANDŽA, AM. NAD., 1.30 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 06.06.2009, I. SPORED TVS
6.45 KULTURA, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 7.30 NAUČIMO SE PESMICO Z MELITO OSOJNIK: V SVET KROJAČI SO ODŠLI: ZLATOLASKA IN TRIJE MEDVEDI, LUTK. IGRA: TIMOTEJ HODI V ŠOLO, RIS., TANZANIJA, OTR. NAD., 9.25 KRALJ, AM. FILM, 10.45 POLNOČNI KLUB, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 DR. WHO, ANG. NAN., 14.00 ROŽNATI PANTER, RIS., 14.05 IZUMITELJICA, KRATKI FILM, 14.20 GOSPODIČNA MARPLE: PROTI NIČLI, ANG. FILM, 15.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.10 LABIRINT, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 ZAKAJ PA NE, 17.25 NA VRTU, 17.50 POPOLNA DRUŽINA, 18.05 Z DAMIJANOM, 18.40 MALA KRALJICNA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 SPET DOMA, 22.00 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.35 HRI-BAR, 23.40 RIM, ANG.-AM. NAD., 0.35 DNEVNIK, 1.15 INFOKANAL

SOBOTA, 06.06.2009, II. SPORED TVS
6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 9.50 TV PRODAJA, 10.20 SKOZI ČAS, 10.30 POSEBNA PONUDBA, 10.50 CIRCOM REGIONAL: CESA 2008, 11.20 MINUTE ZA ..., 11.50 ŠTUDENTSKA, 12.10 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 13.05 TV PRODAJA, 14.55 TENIS ROLAND GARROS, FINALE (2), 20.00 DRUGA DRŽAVLJANSKA VOJNA, AM. FILM, 21.30 BLEŠČICA, 22.00 ALPE-DONAVA-JADRAN, PODOBE IZ SREDNJE EVROPE, 22.30 HENDRIX, AM. FILM, 0.10 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 07.06.2009, I. SPORED TVS
7.00 TELEBAJSKI, OTR. NAN., 9.00 ŽOGARIJA, 9.25 ZGODBE IZ DIVJINE, ANG. DOK. NAN., 9.55 NEDELJSKA MAŠA, PRENOS IZ ŽUPNIJE OPČINE NAD TRSTOM, 11.10 IZVIR(N)I, 11.35 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 POZDRAVLJENA PETRA, 14.25 PRVI IN DRUGI, 15.00 GLASBENI TROBOJ, 15.15 ŠPORTNE NOVICE, 15.20 GLASBENI TROBOJ, 15.40 NEDELJSKO OKO Z MARJANOM JERMANOM, 15.50 ŠPORT, 16.00 DRUŽABNA, 16.30 KUHARSKA ODDAJA Z NIGELLO LAWSON, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NAGLASI, 17.20 FOKUS, 18.25 MAKŠ IN RUBI, RIS., 18.30 JANI NANI, RIS., 18.40 ŽREBANJE LOTA, 18.55 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT 2009, 23.05 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.30 BEG V VERIGAH, AM. ČB FILM, 1.00 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 07.06.1991, 1.25 DNEVNIK, 2.05 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.35 INFOKANAL

NEDELJA, 07.06.2009, II. SPORED TVS
6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 10.15 TV PRODAJA, 10.45 SKOZI ČAS, 10.55 MEDNARODNO ZBOROVSKO TEKMOVANJE MARIBOR 2009 - LJUDSKA PESEM, 11.25 TV PRODAJA, 11.55 LYNX MAGAZIN, 12.25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 12.55 RAD IGRAM NOGOMET, 13.20 TURBULENCA, 14.10 TV PRODAJA, 14.40 RALLY VELENJE, REPORTAŽA, 14.55 TENIS ROLAND GARROS, FINALE (M), 20.00 DOKUMENTARNA ODDAJA, 20.55 DOKTOR ŽIVAGO, RUS. LIT. NAD., 21.50 POKVARJENA DEKLETA, ANG. NAD., 22.40 NA UTRIP SRCA: OB 80 LETNICI PLESALCA IN KOREOGRAFA HENRIKA NEUBAUERJA, 0.05 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 08.06.2009, I. SPORED TVS
7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 ANIMALIJA, RIS., 9.30 ODDAJA ZA OTROKE, 9.45 ŽOGARIJA, 10.15 ZVOK JE VSEPOVSOD, 10.30 V PRIČAKOVANJU BOŽICA, NORV. NAN., 11.00 PŌZIMI SE DELA ŠOL, DOK. ODD., 11.50 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 PO POTEH USHUAIE, FR. SER., 13.45 GALA KONCERT SKLADATELJEV M. SEPTETA IN J. ROBEŽNIKA, 15.10 DOBER DAN, KOROSKA, 15.45 JANKO IN METKA, RIS., 16.05 TANZANIJA, OTR. NAD., 16.25 SKRIVALNICE MED IGRACAMI, LUTK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 18.30 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 PIPi IN MELKIJAD, RIS., 18.45 TONI IN BONI, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 KAKO SMO VOLILI, 21.00 STRAH, STRES IN JEZA, ANG. HUM. NAD., 21.25 NA LEPSJE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PISAVE, 23.30 GLASBENI VEČER, 1.05 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 08.06.1991, 1.25 DNEVNIK, 2.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.30 INFOKANAL

PONEDELJEK, 08.06.2009, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 10.10 TV PRODAJA, 10.40 SOBOTNO POPOLDNE, 12.50 TV PRODAJA, 13.20 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 13.35 10. MEDNARODNO ZBOROVSKO TEKMOVANJE MARIBOR 2009, 14.05 SLOVENSKI UTRINKI

14.30 POSEBNA PONUDBA, 14.50 RAD IGRAM NOGOMET, 15.15 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 08.06.1991, 15.40 OSMI DAN, 16.25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 16.55 PRVI IN DRUGI, 17.25 TO BO MOJ POKLIC: PODJETNIK, 18.00 FRASIER, AM. HUM. NAD., 18.30 STRAH, STRES IN JEZA, ANG. NAD., 19.00 LABIRINT, 19.45 SKOZI ČAS, 20.00 POGLED Z NEBA, FR. DOK. SER., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA, 22.20 POTEM GOLDY REČE, TO MORAS PA ENKRAT NAPISATI, 23.10 VSE, KAR STE ŽELELI VEDETI O SEKSU, AM. FILM, 0.35 POGLED Z NEBA, FR. DOK. SER., 1.40 INFOKANAL

TOREK, 09.06.2009, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 MATJAŽ LOBODA: SIVČKOVI SPOMINI, 9.45 RIBIČ PEPE: TANZANIJA, OTR. NAD., 10.05 RISANKA, 10.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 10.45 POGLED Z NEBA, FR. DOK. SER., 11.50 VEČERNI GOST: PROF.DR. TOMAŽ ZWITTER, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 RAŽSIRJENI PROSTORI ATELJEJA, DOK. ODD., 13.55 PISAVE, 14.20 DUHOVNI UTRIP, 14.35 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MARČI HLAČEK, RIS., 16.10 TAM KJER AJDA CVETI IN LAN ZORI, 16.25 ZGODBE IZ DIVJINE, ANG. DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 ZAPELJEVANJE POGLEDA, DOK. SER., 18.00 KNJIGA MENE BRIGA, 18.20 ODPETI PESNIKI, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 MILAN, RIS., 18.45 HUPKO, TROBILKA IN PIHEC, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 DOSJE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 ŽIVLJENJE POD NAPOLEONOM, NEMŠ. DOK. SER., 0.00 PRAVA IDEJA!, 0.20 ZAPELJEVANJE POGLEDA, DOK. SER., 0.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 09.06.1991, 1.10 DNEVNIK, 1.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.10 INFOKANAL

TOREK, 09.06.2009, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 7.55 TV PRODAJA, 8.25 NLP, 11.30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 12.25 NA LEPSJE, 12.55 DOBER DAN, KOROSKA, 13.25 POTEM GOLDY REČE, TO MORAS PA ENKRAT NAPISATI, 14.15 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 14.45 STUDIO CITY, 15.40 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 09.06.1991, 16.00 IZVIR(N)I, 16.25 TV PRODAJA, 16.55 GLASNIK, 17.20 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 V DOBRI DRUŽBI S SMILJANOM, 19.00 VEČERNI GOST: ŠTEFKA DROLC, 20.00 MUZIKAJETO: YUGOROCK, 20.30 GLOBUS, 21.00 PRAVA IDEJA!, 21.25 DEDIŠČINA EVROPE:IMPERIJ: AVGUŠT, PRVI RIMSKI CESAR, 22.50 GLASBENA ODDAJA, 0.25 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 10.06.2009, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NEKOČ JE BILO ŽIVLJENJE, RIS., 9.35 JANKO IN METKA, RIS., 10.00 RISANKA, 10.10 TAM KJER AJDA CVETI IN LAN ZORI, 10.25 SLOVENSKI VODNI KROG: PESNICA, 10.50 KNJIGA MENE BRIGA, 11.10 ZAPELJEVANJE POGLEDA, DOK. SER., 11.45 DOSJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 KAKO SMO VOLILI, 14.20 IZVIR(N)I, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 NILS HOLGERSON: KUPČIJA Z GALEBI, RIS. NAN., 16.10 POD KLOBUKOM, 16.45 RISANKA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 TURBULENCA, 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 TINČEK, RIS., 18.40 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, 19.45 ŠPORT, 20.05 RDEČI PRAH, JUŽNOAFRIŠKI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 SVETO IN SVET, 0.20 TURBULENCA, 1.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 10.06.1991, 1.35 DNEVNIK, 2.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.35 INFOKANAL

SREDA, 10.06.2009, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 10.35 TV PRODAJA, 11.05 SPET DOMA, 12.50 HRI-BAR, 13.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 10.06.1991, 14.15 PRAVA IDEJA!, 14.40 OB 80 LETNICI PLESALCA IN KOREOGRAFA HENRIKA NEUBAUERJA, ROMEO IN JULIJA, 16.00 TV PRODAJA, 16.30 MOSTOVI - HIDAK, 17.00 SLOVENCI PO SVETU, 17.30 ČRNO BELI ČASI, 17.50 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 18.15 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 18.45 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 19.00 NA VRTU, 19.30 Z DAMIJANOM, 20.00 ROKOMET (M), KVALIFIKACIJE ZA EVROPSKO PRVENSTVO: SLOVENIJA - BELORUSIJA, 22.05 IRAN 1385, DOKUMENTARNI FELJTON, 22.25 PAVLE LUŽAN, 23.45 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 0.35 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTKE, 11.06.2009, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NILS HOLGERSON, RIS., 9.30 POD KLOBUKOM, 10.05 ODDAJA ZA OTROKE, 10.40 TURBULENCA, 11.30 SVETO IN SVET, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ALPE-DONAVA-JADRAN, 13.50 PIRAMIDA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ANIMALIJA, RIS., 16.10 SANJSKI POLET, KRATKI FILM, 16.25 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 DOLGCAJT, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 NUKI IN PRIJATELJI, RIS., 18.45 PUŠA PEPA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 TEDNIK, 21.00 DRUGA SVETOVNA VOJNA - ZA ZAPRTIMI VRATI, ANG. DOK. SER., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OSMI DAN 23.35 BESEDE IN SLIKE, 23.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 11.06.1991, 0.10 DNEVNIK, 0.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.10 INFOKANAL

ČETRTKE, 11.06.2009, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 11.30 TV PRODAJA, 12.00 GLOBUS, 12.30 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 11.06.1991, 12.55 UŽITEK IN ZLOČIN MONTMARTRA, FR. DOK. ODD., 13.45 PO POTEH USHUAIE, FR. SER., 14.10 NA LEPSJE, 14.40 SLOVENSKA JAZZ SCENA: JAZZ SACRAL - ALLELUIA, ZBOR ALFA IN OMEGA, 15.25 TV PRODAJA, 16.00 EVROPSKI MAGAZIN, 16.30 POMAGAJMO SI, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.30 TO BO MOJ POKLIC, 18.00 ŽELITE, MILORD?, ANG. HUM. NAD., 19.00 DRUŽINSKE ZGODBE: DRUŽINA ŠAVEL, 20.00 GALA KONCERT, POSNETEK HUMANITARNE PRIRREDITVE IZ MARIBORA, 21.30 PATETIČNA ČAJKOVSKEGA, FR. DOK. FILM, 22.20 JASNOVIKA, AM. NAD., 23.00 GOLJUFI, AM. FILM, 0.50 ZABAVNI INFOKANAL

VABILO

na **POHOD OD GORNJEGA SENIKA DO VERICE - RITKAROVCI** v soboto, 6. junija 2009

(po trasi bodoče ceste med obema vasema)

Organizator: Generalni konzulat RS v Monoštru

Dolžina: cca. **14 km**

Zbirališče: ob **9.30 uri** pri trgovini na Gornjem Seniku

Prijavnina: **2 EUR** - 560 forintov

Prijavnina je simbolična, hvaležno pa sprejmemo prostovoljne prispevke, ki jih bomo namenili v dobrodelne namene.

Za otroke prijavnine ni!

Ko se zberemo, krenemo po asfaltni poti do temeljnega kamna bodoče cestne povezave med Gornjim Senikom in Verico-Ritkarovci. Od tu nas vodi pot (včasih so ji rekli “mašna pot”, ker so ljudje po njej hodili k maši) proti Ritkarovcem do starega zvonika, kjer bomo ob krajšem postanku pogasili žejo. Nato nadaljujemo pot proti Verici do prenovljenega Kulturno - informacijskega doma, kjer se bomo odpčili in okrepčali. Pot nadaljujemo v smeri Ritkarovcev in skozi gozd do Grbenščka, kjer se po krajšem postanku spustimo nazaj do Gornjega Senika.

Pot, po kateri bomo hodili, je speljana po prekrasni, kulturni krajini Porabja.

Prav prisrčno vabljeni in veselimo se vašega prihoda,

Generalni konzulat RS v Monoštru

Zaradi lažje organizacije vas naprošamo, da se prijavite na tel. št.: **0036 94 553 111.**

Udeležba na pohodu je na lastno odgovornost!

Pri organizaciji pohoda so nam priskočili na pomoč:

Časopis Porabje	Zveza Slovencev na Madžarskem
Gábor Ropos – župan Gornjega Senika	Javni zavod Krajinski park Goričko
András Doncsecz – župan Verice – Ritkarovcev	Center za zdravje in razvoj M. Sobota
Državna slovenska samouprava	

MEGHÍVÓ

FELSŐSZÖLŰNÖK – KÉTVÖLGY GYALOGTÚRÁRA 2009. június 6.-án, szombaton

(a két községet összekötő leendő út nyomvonalán)

Szervező: Szlovén Köztársaság Főkonzulátusa

Túraútvonal hossza: kb. **14 km**

Találkozó: **9.30 órakor** a felsőszőlőnki vegyesboltnál

Nevezési díj: **2 EUR** - 560 Ft

(A szimbolikus összegű nevezési díj mellett további, jótékony célú felajánlásra kerülő támogatásokat is örömmel fogadunk)

Gyerekeknek a részvétel ingyenes!

A gyülekezést követően aszfaltos úton indulunk a Felsőszőlőnk – Kétvölgy-Ritkaháza községeket összekötő út elhelyezett alapkövéhez. Innen utunk a miseútnak nevezett vonalon (régén az emberek ezen az útvonalon jártak misére) vezet tovább Ritkaházára, a haranglábhöz. Itt kisebb pihenő alkalmával lehetőség nyílik szomjoltásra. A túrát folytatjuk a kétvölgyi felújított Kulturális és Információs Központig, ahol lehetőség nyílik pihenésre és felfrissülésre. Kétvölgyről elindulunk Ritkaháza irányába, majd az erdőn keresztül a Kakasdombon tartott kisebb pihenő után visszaérkezünk Felsőszőlőnkre.

Az túra útvonala Rába-vidék gyönyörű tájain vezet keresztül.

Szeretettel várjuk és örömmel fogadjuk részvételét,

Szlovén Köztársaság Főkonzulátusa, Szentgotthárd

Kérjük, hogy a szervezési munkálatok megkönnyítése érdekében részvételi szándékát jelezze a következő telefonszámon: **0036 94 553 111**

A túrán való részvétel saját felelősségre történik!

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota;
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB